

N:o 6.

Redaktör och utgivare:
FRANS J. HUSS.

Expedition:
Olofsgatan 1 (Hötorget 6), 1 tr. ö. g.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 16 Mars 1893.

Pris:
Helt år 5 kr. — Lösnummer 25 öre.

Annonspris:
10 öre petitraden (15 öre utl.)

13. Årg.

Wendela Sörensen.

Vår operascen gjorde för fem år sedan en kännbar förlust, då fröken Wendela Andersson, efter att sedan 1882 ha tillhört densamma och med all rätt räknats till dess förnämsta förmågor, lemnade scenen, som man trodde för alltid, vid att träda in i privatlivets obemärkta lugn. Efter en serie afskedsföreställningar, under hvilka man ännu en gång fick tillfälle att beundra och njuta af hennes konstnärliga framställning i några hennes förnämsta roller, lemnade hon på sin bröllopsdag, pingstafonen 1888, vår hufvudstad för att såsom danske tandläkaren Sophus Sörensens maka bosätta sig i Köpenhamn. I några år syntes det ock såsom skulle hon alldeles ha öfvergifvit konstens värld för hemmets. Men det tyckes nästan som i våra tider Hymen blir allt mindre sträng emot Melpomene. Här se vi i dessa dagar församlade i hemlandets hufvudstad tre sångfåglar, som alla lemnat det för att bygga eget bo i grannlanden och byta om familjenamn, två af dem i Danmark, en i Norge. Och huru skilda äro de ej till arten, huru olika deras natur och sångkonst! Der ha vi Ellen

Nordgren-Gulbranson med sin grandezza i personlighet och röstmedel, Wagners valkyria och och Verdis konungadot-

ter; Anna Pettersson-Norrie, den uppslupna Offenbachshjeltinnan, och slutligen, efter som hon just är föremålet för vår uppmärksamhet nu, Wendela Andersson-Sörensen, i främsta rummet operacomiquens intelligenta och intagande representant, men äfven mäktig att på den seriösa operans område skörda rika lagrar efter måttet af hennes konstnärlighet, som är mera ädel och fin

än storslagen. De båda förstnämnda sångerskorna trädde så godt som direkt ur brudstolen åter ut och gästade konstverlden, det dröjde länge innan fru Wendela Sörensen beslöt sig att göra en utflykt från hemmet för att åter nedlägga sitt offer på den kära konstens altare. Men hon har nu gjort det, och vi kunna ej annat än betyga henne vår tacksamhet därför i eget och

konstens namn, likasom vi till minne af hennes återkomst, som gäst, till vår operascen, i dag med hennes bild velat pryda första sidan i vår musiktidning.

Efter sitt giftermål och bosättningen i Köpenhamn, der fru Sörensen förut gjort sig känd och omtyckt som konstnärinna vid den operaturné som af artister vid vår Kgl. opera 1883 sträckte sig dit, har hon uppträdt offentligt endast å några konserter der och i andra danska städer samt å en dramatisk föreställning för välgörande ändamål. Emellertid lyckades det direktör Lindberg i Göteborg att i början af förra året vinna fru Sörensen till gästspel å Stora teatern derstädes. Det var ej utan att vi här i hufvudstaden blefvo litet afundsjuka på Göteborgarne för den saken, likasom då det hette att Sigrid Arnoldson, när hon afvenledes engagerades af den samme påpasslige direktören, endast skulle komma att i hemlandet låta höra sig å den scenen. Ett nytt gästupp-

Wendela Sörensen.

trädande af fru Sörensen i Göteborg egde rum sistlidne höst, och detta fortsattes, som bekant, i början af detta år. Å den göteborgska operascenen har fru Sörensen låtit höra sig i »Faust», »Romeo och Julia», »Regementets dotter», »Den svarta dominon», »Mignon», »Den vilseförda» och »Crispinos giftermål». Nu har turen, i dubbel bemärkelse, kommit till oss här i hufvudstaden, och det synes nästan, som om den värderade konstnärinnan här aldrig varit så högt uppskattad som nu, att döma af kritikens sällspordt eniga loford öfver hennes talang. Det har väl funnits en och annan, som ansett att sångerskans röst förlorat något af sin friskhet under de år, som passerat sedan hennes sista uppträdande här, men vi kunna ej finna annat än att de misstagit sig. Snarare synes oss rösten liksom hennes yttre ha vunnit i fyllighet och dragit fördel af hvilat. Fru Sörensens röst kan visserligen snarare räknas till de tunna än till de voluminösa, men det är tillräckligt med klang, styrka och omfång hos densamma för att göra den vokala framställningen anslående och fulländad på samma gång som röstens konstnärliga behandling, den klara och väljudande fraseringen, intelligensen i hela den dramatiska framställningen ställer fru Sörensen mycket högt som lyrisk artist. Vi hade tillfälle att i förra numret påpeka detta; vi hade fått en ny anledning dertill efter hennes mästerliga återgifvande af lindanserskan Zephyrine i »Diamantkorset» en framställning, som ingen bör försumma att göra bekantskap med. Denna Siegfried Salomans opera innehåller alltigenom åtskilliga musikaliska godbitar, men i all synnerhet är andra akten förträffligt skriven, och Zephyrines stora scen med den imiterade lindansningen, duon med Therese och ensemblen med godsets folk etc. äro utmärkta opera-comique-nummer. Fru Sörensens utförande af denna dansscen, likasom af hela partiet står öfver all kritik. Under det fortsatta gästspelet lär man få nöjet att höra konstnärinnan ytterligare som Susanna i »Figaros bröllop», Adèle i »Svarta Dominon» och kanske äfven i »Jeannettes bröllop».

Då vi för några år sedan, under fru Sörensens engagement vid vår opera, här meddelade hennes porträtt, läto vi det åtföljas af en längre biografisk uppsats, som nu torde vara öfverflödigt att reproducera. För dem af våra läsare, som ej ega tillgång till det tidningsnumret, bifoga vi nu till sist en kort lefnadsteckning.

Wendela Linnea Andersson-Sörensen är född den 19 november 1860 i Halmstad, der fadern var bosatt som musiker. Då denne snart afled och lemnade familjen i små omständigheter åtog sig en i Helsingborg bosatt väninna till hennes mor lilla Wendelas uppfostran, hvars musikaliska anlag

och sånglust snart röjde sig. Dessa utbildades ock snart i så hög grad, att man ansåg henne som »underbarn» kunna låta höra sig offentligt och så arrangerades en konsertturné, hvarvid den unga sångerskan assisterades af en ungefär jemnårig dansk »violinartist». Denna konsertresa utsträcktes äfven till Stockholm, men de något för tidiga konstnärstriumferna togo här en ända, då några familjer, som lärt känna den lilla lofvande och älskvärda sångerskan, af intresse för hennes framtid utverkade sig moderns medgifvande att taga hennes uppfostran om hand. Hon sattes sålunda i pension först här i hufvudstaden och genomgick sedan med heder en ansedd flickskola i Kalmar, der äfven musikalisk bildning meddelades, men röstens utbildning skulle tillsvidare sparas. Efter skoltidens slut återkom hon hit 1877, och nu började sångstudierna på allvar under Isidor Dannströms ledning, såsom förut var bestämdt. Man vet med hvilket godt resultat; och samtidigt tog hon för Signe Hebbe lektioner i plastik. Vi ha förut omtalat hennes lyckade debut i december 1878 å Göteborgs Stora teater i hennes lärares lilla opera »Crispinos giftermål». Hon stannade der öfver vintern och sjöng Serpolette i »Corneilles klockor» samt Adèle i »Den svarta dominon», återvände till Stockholm följande år och fortsatte sina sångstudier för samme lärare samt debuterade här å Nya teatern i sist nämnda rol. På denna teater uppträdde hon vidare framgångsrikt som »Madame Angots dotter», Stella i »Tamburmajorens dotter», Silvia i »Teaterdirektören» af Mozart, Jeannette i »Jeanettes bröllop» samt i »Donna Juanita» och »Drottningens spetsnäsduk». Med direktör Dannström och hans fru, af hvilka hon alltid omhuldots med mycken vänskap, fick hon vintern 1881—82 rekreera sig på en resa till Nizza och väckte både der och i Paris å några konserter uppmärksamhet som sångerska. Efter hemkomsten till Stockholm debuterade hon här å Kgl. Operan i september 1882 som Nemea i »Konung för en dag» och följande år som Cherubin och Mignon. Efter att sedan ha engagerats vid denna scen har hon der sjungit drottningens parti i »Hugenoterna», Madelaine i »Postiljonen», dottern i »Marco Spada», Henriette i »Muraren», Frasquita i »Carmen», Siebel i »Faust», Rosina i »Barberaren», lady Harriet i »Martha», Juana i »Spanska studenten», Marie i »Regementets dotter», Violetta i »Den vilseförda», Adèle i »Den svarta dominon» och har hon kreerat »Zephyrine» i »Diamantkorset» samt Virginie i »Paul och Virginie».

Vi hafva haft förhoppning om att under fru Sörensens nu pågående gästspel äfven få höra henne som Lakmé, hvilket skulle vara af särskildt intresse

efter fru Sigrid Arnoldson Fischhofs och fröken Petrinis uppträdande i detta parti. Denna rol liksom äfven Julius skulle också bereda tillfälle att få höra henne i operor, der rolbesättningen för öfrigt motsvarade hennes egen eminenta talang.

Vi vilja till sist uttala den önskan, att fru Sörensens gästspel måtte förnyas under kommande år i vår hufvudstad, der hon nog märkt, att såväl hennes konst som personlighet värderas lika mycket nu som förr.

Från Niels W. Gades barndoms- och ungdomsår.

(Forts. o. slut.)

Eshuru Gade satte stort värde på Hoedt, hade mycken aktning för hans begåfning och kunskaper och sedermera i hög grad beundrade honom som skådespelare, var dock måhända Edvard Helsted den, han hade mest sympati för, och sammanvaron med Hoedt blef derför mest i gemenskap med hela kretsen, till hvilken också bröderna Fritz och Peter Schram samt flere andra hördes. Michael Wiehe omtalas af Gade med stor hängifvenhet och beundran både som människa och konstnär, de förstodo hvaranda, trots Wiehes för vännerna välbekanta motvilja för att tala! Wiehe och Gade talte emellanåt halft på skämt om att deras konstnärliga anlag borde ha varit utbildade i motsatt riktning; som musiker trodde sig Wiehe ha kunnat komma mycket längre än som skådespelare, och Gade förklarade att en stor skådespelare i honom själf gått förlorad. År 1835 voro emellertid alla dessa personligheter ännu mer eller mindre »lofvande ungdomar», ingen visste den tiden hur högt många af dem i framtiden skulle nå, och en hvar af dem skötte ännu helt lugnt sina dagliga och obemärkta sysslor. Niels Gade hade visserligen komponerat en uvertyr »Socrates», som han till och med fick genomspelas af Kgl. teaterns orkester efter en der hällen repetition, men då den 18-årige komponisten hörde sitt verk, försvunno alla hans illusioner om egen dugtighet; så som kompositionen lät i verkligheten svarade den alls icke emot hans fantasi. Tyst packade han ihop noterna och gick hem; länge dröjde det icke sedan, innan »Socrates» lustigt flammade i kachelugnen. »Jag måste sedan länge sitta i orkestern och lyssna till instrumenternas klang, förr än jag ånyo försökte mig på att komponera för orkester», sade Gade och nickade allvarligt med hufvudet, när han berättade den lilla händelsen.

Den ofvannämnda boken af Dagmar Gade fortsätter här med bref, vexlade mellan Gade och hans vännar, hans föräldrar och hans hustru, Mendelssohn

etc. Brevet mellan denne och Gade betecknar den tid, då Gade började vinna europeisk ryktbarhet som tonsättare. Från tiden för hans första erkännande i hemlandet såsom en komponist af betydelse, en tid som ännu kan räknas till hans ungdomsår, må vi ytterligare lemna några utdrag och avsluta sedan denna uppsats med den märkligaskriftvexlingen mellan Mendelssohn och Gade. Såsom af särskildt intresse för oss andra skandinaver är violinisten Gades konsertresa till Sverige och Norge 1838, hvarom här något må nämnas. Meningen var att förena det nyttiga med det behagliga i att gifva konserter i de större städerna och sålunda få resekostnaderna betäckta. Från denna resa föreligger en dagbok, hvilken omtänksamt nog begynner på sjelfva omslaget till boken; så mycket skulle ju skrivas på denna viktiga, första utländska resa, att hvartenda blad skulle bli fullskrivet, men halfvägs på omslaget hör dagboken upp, och resten består af idel hvita oskrifna blad. I denna kortfattade resebeskrifning är afresan från Köpenhamn och ankomsten till Norge utförligast omtalad; derefter inskränker sig berättelsen till ett lakoniskt omnämnande af data, städer och operor som han hört. Blott en och annan gång talar han om sina konserter: »Den 10 oktober spelat Spohrs Sångscen med orkester i Stockholm. — Den 20:de spelat Variationer af Pechatscheck på stora teatern i Stockholm med mycket bifall — Den 6 november i förening med Naumann* gifvit soaré i »stora börssalen». I den norska staden Porsgrund har han tydligen gjort lycka, eftersom han på återresan från Skien ånyo gaf konsert derstädes. Ett sorgligt slut fick emellertid denna resa i det hänseendet, att penningutbytet ej blef tillräckligt för 4 månaders resa. Slutligen måste Gade bekväma sig till att skriva hem och omtala för sin far i hvilken knipa han befann sig: han måste nämligen ofrivilligt förlänga sitt uppehåll i Sverige af brist på respengar till hemlandet.

Det var nog med tungt hjerta, som han bad om hjälp, ty han visste ju hur svårt det skulle blifva för fadern att skaffa pengar. »Och så voro ändå både far och mor så himlaglada att se mig åter, att de alls icke kunde vara vreda på mig, de kära, goda föräldrarna», slutade Gade helt rörd sin berättelse om denna lust- och konstresa.

År 1839 uppfordrades han att komponera musiken till »Aladdin», ehuru han ännu icke utgifvit någon komposition, men ryktet gick att »den unge Gade var en talang, som man kunde vänta sig något af». Gade uttalade sjelf som äldre sin förundran öfver den

tillit man då visade honom: »Jag var ju bara en helt ung fyr — men man tyckte väl att det fanns något inombords hos mig». 1840 blef han af balettmästaren Bournonville anmodad att tillsammans med Fröhlich skriva musik till baletten »Fædrelandets Musser». Från åren 1834 till —40 hade han liggande i manuskript åtskilliga sånger, pianostyckena »Foraarstøner» och pianosonaten i E-moll, alltsammans sedermera tryckt.

År 1840 utgaf Bergreen en samling melodier till fosterlandshistoriska dikter, och hvaribland flere sånger af Gade voro upptagna, af dem melodien till »Kong Valdemars Jagt», en melodi, som han sedan nyttjade som hufvudtema i sin första symfoni.

Samma år utsatte Musikföreningen ett pris af 25 speciedukater för komponerandet af en uvertyr för orkester. Gade hade ej tänkt på att konkurrera, men en dag, då han gick öfver Kongens Nytorv, mötte han tillfälligtvis konsertmästare Fröhlich, som gaf sig i språk med honom och under samtals gång sporde honom, om han inlemnade en uvertyr till Musikföreningens konkurrens och efter det nekande svaret ifrigt uppmanade honom att göra det, tilläggande: »vi vänta just någonting af er!» Som nr 10 i ordningen — det sista numret — blef så inlemnad »Nachklänge von Ossian» med devisen »Formel helt uns nicht gebunden, unsre Kunst heisst Poesi». Redan ett år före det betydelsefulla 25:te hade Gade med denna uvertyr vunnit en afgörande seger.

Emellertid komponerade Gade på sin första symfoni, som låg färdig 1842; han hade tänkt på att dedicera den till Mendelssohn men var villrådig om detta skulle gå an. Bland vännerna i kretsen väckte symfonien stor förtjusning, och märkligt nog var det Höedt, som ifrigast uppmuntrade honom att dedicera den till Mendelssohn; i slutet af år 1842 blef symfonien sålunda skickad till Leipzig.

I stor spänning väntade nu Gade på om det skulle komma något svar och huru detta svar skulle komma att lyda. Och när det så kom, detta utomordentligt älskvärda och erkännande bref, fann Gades mor honom sittande med brevet i sin hand, och under stor rörelse framstammade han med tårar i ögonen: »Det måste vara någon som vill göra narr af mig!» Men till slut bröt jublet fram med öfvertygelsen om att det var den verkliga Mendelssohn, som skref till honom på följande sätt — vid meddela här korrespondensen i öfversättning:

Leipzig den 13 januari 1843.

Högt ärade herre!

Vi hafva i går haft de första repetitionerna på eder C-moll-symfoni, och ehuru eder personligen alldeles obekant, kan jag likväl ej emotstå min

önskan att tillskrifva er för att säga er hvilken utomordentlig glädje ni gjort mig genom edert förträffliga verk och hur jag af hjertat tackar er för den stora njutning det har skänkt mig. På länge har ej något stycke gjort ett så lifligt och skönt intryck på mig, och när jag med hvarje takt deri mer och mer förvånades och ändock kände att ännu mer fanns der inombords, så blef det mig ett behof att uttrycka för er min tacksamhet för så mycken glädje, att säga eder hur högt jag ställer er herrliga talang, och huru denna symfoni, det enda jag hittills känner af eder, gör mig nyfiken på allt det föregående och efterföljande. Och då jag hör, att ni ännu är ung, så är det just det senare hvaråt jag kan glädja mig, till hvilket jag i ett så skönt verk grundar de säkraste förhoppningar och för hvilket jag redan nu tackar er likasom för den njutning jag erfor i går.

Vi komma att hafva flere repetitioner på symfonien, och först om 3—4 veckor kan den gifvas. Stämmorna vimlade så af fel, att vi först måste genomläsa dem alla och skriva om flere sedan skall den gå ej som en ny utan såsom en, den der hela orkestern är förtrogen med och förtjust uti. Detta var nu fallet i går, och bland oss musiker fanns blott en röst derom. Emellertid måste symfonien gå så, att också hvar och en hör detta. Herr Raymond Härtel* sade mig, att det är fråga om att ni sjelf kommer hit under vinterns lopp. Jag önskar så mätte ske, ty jag kunde då för er uttrycka min tacksamhet och min höga aktning muntligen på bättre och tydligare sätt, än några fattiga skrifna ord förmå! Men vi må nu lära känna hvarandra eller icke, så ber jag er att alltid anse mig för en person, som skall följa alla edra verk med kärlek och deltagande, en för hvilken bekantskapen med en konstnär, sådan som ni, och ett konstverk, sådant som er C-moll-symfoni, alltid skall bereda den största, hjertligaste glädje.

Så emottag då ännu en gång mitt tack, och var försäkrad om den fullkomliga högaktning, hvarmed jag är er tillgifne

Felix Mendelssohn-Bartholdy.

Härpå svarade Gade:

Köpenhamn den 28 jan. 1843.

Med hvilken utomordentlig glädje, med hvilken innerlig, liflig tacksamhet, med hvilken i djupet af mitt hjerta känd beundran har jag ej läst edert dyrbara bref. Glädje öfver lyckan att ha vunnit behag inför en sådan mästare, tacksamhet för den sällsynta godhet denne mästare visat med att skriva till en obekant yngling och beundran

* Musikförläggare i Leipzig i kompani med Breitkopf.

* Dansk valdthornist.

för en man, som är lika stor människa som konstnär. Om jag skall beskrifva för er hela vidden af min tacksamhet, måste jag också för er skildra hela den betydelse, som edert bref eger för mig.

Jag behöfver väl knappast säga er, att mina krafter och mitt förtroende till mig sjelf genom ett sådant — kanske allt för lofordande — erkännande måste ha blifvit ofantligt stärkta; och ni måste sjelf helt säkert ha anat, att ett bref från er ej kunde förblifva obekant och att alla skulle lyssna till mästarens stämma.

Så har verkligen också skett. Ni har bevisat mig en välgärning, för hvilken jag känner mig evigt tacksam. Jag känner mig mera stark och frimodig, än jag någonsin gjort, och publiken är lika välvilligt stämd mot mig, som full af beundran för en man som känner så ädelt, konstnärligt och meniskovänligt.

Mätte jag snart kunna få komma till Leipzig för att säga er hvad jag här skrivit långt innerligare och bättre än nu. Beklagligen kan jag aldrig visa er min tacksamhet, så som jag ville. För att lemna er ett svagt bevis på densamma, har jag dock tillåtit mig att tillägna er min symfoni, som för mig fått sitt värde genom eder godhet. Det är ringa, men det bästa jag har. Innan kort skall jag taga mig friheten att sända er mina öfriga saker. Ni skall helt visst skänka dem ett välvilligt emottagande. Jag bringar er ännu en gång mitt hjertligaste tack för ett bref, som förskaffat mig en så sällsynt glädje och derjemte lyckan att få betyga en mästare, af hvilken jag lärt så mycket, min djupaste beundran och hängifvenhet.

N. W. Gade.

Nästa bref från Mendelssohn hade följande lydelse:

Leipzig den 2 mars 1843.

Högt ärade herre!

I går på vår 18:de abonnementskonsert blef er C-moll-symfoni första gången utförd till liflig, odelad belåtenhet för hela publiken, som efter hvar och en af de fyra satserna utbrast i de starkaste applåder. Efter scherzot rådde en verklig sensation bland åhörarne, och det ville aldrig taga slut på jublet och handklappningarna; — likaså efter adagiot. Sammalunda efter den sista — och efter den första — ja efter alla! Att se musikerna så enstämmiga, publiken så förtjust, utförandet så lyckadt — det var mig så fägningsamt, som om jag sjelf hade skrivit verket! Eller ännu mera; ty i det egna ser man alltid felan och det mindre lyckade allra tydligast, under det jag i edert verk icke erfor någonting annat än glädje öfver alla herrliga skönheter. Gårdagsaftonen har ni förvärfvat er en trogen vän i hela den Leipzig-publik, som verkligen

älskar musik; ingen skall här efter nämna ert namn och ert verk annat än med den hjertligaste högaktning och kärlek, och hvarje kommande verk af er skall mottagas med öppna armar, tillika med yttersta sorgfällighet instuderas och med glädje helsas af alla härvarande musikvänner. »Den som skrivit sista hälften af scherzot, den är en förträfflig mästare, och af den ha vi rätt att vänta de största och herrligaste verk». Det var den allmänna meningen inom vår orkester, i hela salen — och härutinnan byta vi ej om tankar. Så har ni genom ert verk förvärfvat er en stor mängd vänner för hela lifvet; uppfyll nu våra önskningar och förhoppningar, i det ni skriver många, många verk af samma slag, af samma skönhet, och i det ni hjälper till att ge nytt lif åt vår älskade konst, hvartill himlen gifvit er allt hvad den kan gifva.

Vi hade utom de repetitioner, hvarom jag förut skref till er, under de sista dagarne haft ännu två, och några små obetydliga fel oberäknade gick symfonien med ett lif och en eld, så att man endast deraf kunde se hur förtjusta vi alla musiker voro. Jag hör att symfonien skall komma ut hos Kistner; men tillåt mig en fråga, om icke öfverskriften till första introduktionen $\frac{6}{4}$ takt, som sedan återkommer, kan gifva anledning till missförstånd? Der står, om jag ej tar felt, moderato e sostenuto. Männe det ej i stället för detta sostenuto borde tryckas con moto eller con molto di moto? Denna öfverskrift, synes det mig, skulle leda till riktigt tempo om det vore $\frac{6}{8}$ takt i stället för $\frac{6}{4}$; vid $\frac{6}{4}$ är man så van att lägga vikt på de särskilda fjerdeldarne eller räkna dem långsamt, så att jag tänker mig att satsen skulle komma att tagas för långsamt, såsom det hände mig under första repetitionen, till dess jag ej vidare höll mig till noterna utan till karaktären hos stycket. Och då så många musiker gerna haka sig fast vid beteckningarna har jag åtminstone velat uttala mina tvifvel i detta hänseende. Mottag nu också mitt tack för ert älskvärda bref och den vänliga afsigt ni der tillkännagifver. Haf ännu mera tack för den glädje ni beredt mig genom edert musikverk, och var öfvertygad om, att ingen kan med mera deltagande följa er lefnadsbana, med bättre förhoppning och större kärlek emotse edra följande arbeten, än eder högaktningsfullt tillgifne

Felix Mendelssohn-Bartholdy.

* * *

I september 1843, efter att ha erhållit ett reseunderstöd, företog Gade sin färd ut i världen, först till Leipzig, der den store mästaren väntade honom och der så mycken skön musik skulle uppenbara sig för hans lyssnande öra; vidare till Italien, der konst

och historia, natur och folklif skulle omgifva honom med sitt herrliga troleri; det var med strålande glädje han såg lifvet utbreda sig för sina ögon, och han var så ung, frisk och lycklig!

Med sonen drog ljuset och glädjen bort från det lilla tarfliga hemmet vid Nygade; far och mor sågo sitt enda högt älskade barn resa bort till främmande land, han var deras ära och stolthet, men de förstodo ej det språk hvarpå hans anlag yttrade sig, de följde hans bana med öm beundran, och Gade glömde ej sina föräldrar, men han tillhörde från denna stund för många för att kunna vara »deras egen».

Wagner och Rossini.

Qedan Wagner, som bekant, nog erkände sina tyska klassiker, beundrade både Mozart och Beethoven samt i Weber och Gluck såg sina själsbeslägtade föregångare, var det en af den öfriga menskligheten beundrad komponist, som var honom en nagel i ögat, och öfver hvilken han uttömde sin vredes skålar, hvar gång denna ovärdiga person kom på tal. Bellini, Donizetti, Adam, Auber kunde gå fria, men Rossini var den musikaliske förbrytare, som alltid måste hållas efter.

Då den store italienarens födelsedag, den 29 februari 1792, skulle högtidligen återkallas i minnet 1892, bläddrade man i Tyskland äfven i Wagners skrifter för att sammanfatta den store operareformatorns omdömen om den icke obegäfvade italienske snabb-skrifvarens alster. Wagners annars ofta nästan pinsamma konsekvens saknas i påfallande grad uti hans uttalanden om Rossini, och vid en sorgfällig jemförelse mellan dessa, får man närmast det intryck, att Rossini varit föremål för den öfverlägsnetyskenskafund. Icke så att förstå, som skulle det ha varit en vanlig yrkesafund eller förtret öfver triumferna, utan det var det lyckliga temperamentet och framför allt lättheten, hvarmed Rossini komponerade, som försatte Wagner i dåligt humör.

Man må komma ihåg hur ytterst allvarligt, som Wagner gick till väga i allt hvad han producerade, hvarvid han aldrig lät tillfället råda utan arbetade allt efter teorier, och, då han ännu saknade en teori, icke hvilade förr än han hade utpekulerat den han behöfde. Ett hufvuddrag hos Wagner är det allvar, hvarmed han behandlar allt, till och med när han valt ett muntrare ämne. Man kan ju dock i sjelfva verket icke säga att »Mästersångarne» på någon punkt bringar fram den frigjorda munterheten eller att denna opera, så som ofta den franska och italienska operastilens muntra al-

ster, verkar smittande och uppfriskande. I »Mästersångarne» hvilat sjelfva kvickheten på den djupsinnigaste beräkning, och i den lifliga gatuscenen om natten är intrycket af gräset och prygländet icke så olik det man får af en sexstämmig fuga. Lika allvarsam och tanketung som Wagner var, lika glad och lättflygande var Rossini.

»Med Rossini», skriver Wagner på ett ställe, »är operans egentliga historia förbi. Han sprang öfver hela det pedantiska partiturväsendet, lyssnade efter hvad folk sjöng här och der utan noter, och hvad han hörde var just det, som ovilkorligen af hela opera-apparaten intill hans tid gått öfver i det stora allmänna medvetandet, det var den nakna, i öronen fallande, absolut melodiska melodien, det vill säga den melodi, som just endast var melodi och ingenting annat, den som glider in i öronen, man vet icke hvarför, den som man gnolande upprepar, man vet icke heller hvarför, den som man i dag byter till sig mot gårdagens och glömmen igen påföljande dag, den som klingar lustigt, när man är förstämd, och som man det oaktadt sjunger för sig sjelf — man vet aldrig rätt hvarför.»

På ett annat ställe yttrar sig Wagner mindre obehagligt, i det han om »Barberaren» meddelar följande: »Först på en förstadsteater i Turin har jag en gång fått upplefva att höra »Barberaren i Sevilla» verkligen korrekt och fullständigt. Att låta ett sådant oskyldigt partitur komma till sin rätt är ett besvär, som våra tyska kapellmästare spara sig, emedan de icke hafva någon aning om att till och med den obetydligaste opera kan utföra en välgörande verkan på sinnet genom fullkomligt korrekt utförande.» När Wagner deremot betraktar Rossinis »Wilhelm Tell» såsom »Herabsinken des Teaters zum Niederträchtigen», medan åtminstone de två första akterna med deras sällsynt melodiska rikedom och skönhet jemte det i partituret nedlagda grundliga vetandet ännu alltjemt tager upp striden med den store tyske musikfilosofens i följd af nog så subtila teorier utspekulerade raffinemanger, så är detta endast ett bevis på ovederhöftigheten af diametralt motsatta musikgeniers omdömen om hvarandras verk.

Wagners mörklagda och Rossinis ljusa konstfilosofi kunde aldrig stämma öfverens. I sina »Erinnerungen an Rossini» missförstår allvarsmannen till och med ett ironiskt skämt af den lefnadsglade italienaren. Den landsflyktige Wagner gaf 1860 i Paris en konsert med utdrag ur sina kompositioner. Om dessa tillägger man Rossini det yttrandet, att »Wagners musik liknar sås utan stek». Då Rossini fick veta detta, ekref han till tidningen »Figaro», att han ej kunde vidkännas denna *mauvaise blague*. »Jag kan ingen mening uttala om Wagners musik», tillade han

»då jag bara en enda gång af en tysk orkester hört en marsch af Wagner, och den behagade mig för öfrigt rätt mycket.»

Det var »Tannhäuser»-marchen, som Rossini hört i Kissingen, der han uppehöll sig sommaren 1856 och gjorde bekantskap med den sedan som kapellmästare i Dresden anstälde professor Lauterbach, hvilken fick kurkapellet att spela detta stycke för att göra Rossini bekant med någonting af Wagner. Följden häraf blef, att de båda stora komponisterna gjorde bekantskap, i det Wagner aflade besök hos Rossini. Efter några allmänna yttranden om musiken uti Tyskland och Italien sade Rossini: *peut être j'aurais pu arriver à quelque chose, parceque j'avais de la facilité*. Denna ironi af Rossini, att han kanske kunde ha gjort lycka i Tyskland genom lättheten att uppfatta honom, tog Wagner på allvar och mediterar öfver Italiens brist på allvar, som ej kunnat spara Rossini till allvarligare studier, hvarför han blifvit sådan som han var.

Vi andra kunna godt vara belåtna med att Rossini just blef den som han var och att lärdomen icke ödelade geniet. Grundåtskilnaden mellan de här omtalade storheterna är en lycka för konsten. Man har här två utpreglade motsatta riktningar. Skulle man erkänna Wagners konst såsom den enda saliggörande, så hade operascenen ej längre att bjuda oss den oskyldiga munterheten och glädjen. Och förklarade man Rossinis ideal för det enda rigtiga, så skulle den djupare allvarligare och strängare konsten vara uteslängd. Man begär icke af en meniska att hon alltid skall le, men icke heller att hon alltid skall vara högtidlig, allvarlig och djupt rörd.

Som lifvets lockelser till en stor del hvila på motsättningar och omvexling, och liksom ljus och mörker, värme och köld, stort och smått, det enkla och det konstmässiga skilja sig från hvarandra, utan att det ena får framhållas på det andras bekostnad, så bör man i konsten utan ensidighet förstå att värdera och ha nöje af de olika strömningarna. Wagner och Rossini äro den musikaliska världens poler, den ena allvarlig, sträng, den andra lefnadsglad, skrattemild.

Musikverlden kan ej trifvas ensamt med själamessor och begravningsmusik, den kan ej oafbrutet låta smärtans och ångerns tårar flyta med Varsifal och Amfortas. En solstråle måste absolut då och då försköna jordelifvet till och med om den icke betyder annat än en helt oskyldig uppmuntran. Man kan ej vänta af Wagner, att Rossinis så lättflytande melodikälla skulle vara honom sympatisk. Men vi efterlevande äro skyldiga bägge mästarne med deras olika riktningar vårt tack. Om den strålande lycka, som omgaf den italienske epikureen på hans villa i

Passy, har aflockat Wagner ett bittert yttrande, må man förlåta honom det, så mycket mer som han gick en motsatt väg i konsten. Mellan raderna läser man för öfrigt utan stor svårighet, att Wagner i sjelfva verket beundrat Rossini, men att han ej kunnat bekväma sig till att erkänna det.

(Musikbladet).

Musikpressen.

På Abraham Lundqvists förlag har utkommit:

för piano, 2 händer:

G. H. & V. H.: *Förr och nu*, vals. Pris 1 kr.;

Holtz, Victor: *Op. 50*, polka. Pris 50 öre;

På Abraham Hirsch's förlag har utkommit:

för piano, 2 händer:

Meissner, Aug.: *O, de qvinmorna!* melodiosa inlägg i »qvinnofrågan», damerna tillagnade. Pris 1 kr. 75 öre;

Bauer, Josef: *Dockféen* (Die Puppenfee), ballett-pantomim, arrangemang. Pris 1 kr. 25 öre;

Ivanovici, J.: *Chères amours*, Allrakärestan, vals. Pris 1 kr.;

för manskvartett:

Universal-Album för kvartettsångare, samling äldre och nyare sånger, 3:dje och 4:de häftet à 40 öre.

Aug. Meissners potpourri, första gången uppförd å hans benefice-konsert den 6 mars, företer en elegant vignett och å första sidan randteckningar af det kända märket V. A. Innehållet är ett fyndigt val af kända, lämpliga och vackra melodier ur operor m. m. Potpourriet ur »Dockféen» innehåller melodios musik ur denna med mycken framgång å Vasateatern gifna pantomim. Af kvartettsångarnes universalalbum innefattar 3:dje häftet: du Puy: Hymn, Spazier: Vinets lof, Söderman, Aug.: Slummersång, Moniuszko: Hemlängtan, Becker, Em.: Aftonen, »Och gossen gick sig ut», ur »Värmländingarne», Schumann: Vandrarens sång; 4:de häftet: Wennerberg: Trasten i höstkvällen, Springer: En munter ture, Hans och Lisa (tysk folkmelodi) Söderman, Aug.: I månens skimmer, Moniuszko: Vemod, Ellmenreich: Myggorna.

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. operan. Mars 1, 8. Auber: *Fra Diavolo*. — 2. Donizetti: *Regementets dotter* (Marie: fru Sörensen); ballett: *Vals af Weber*. — 3, 11, 15. Wagner: *Lohengrin* (Elsa, Ortrud: fru Brag, frök. Almati; Lohengrin, Telramund, konungen, härröparen: hrr Ödman, Lundqvist, Strömberg, Nygren, Graf-

ström). — 5. Donizetti: *Leonora*. — 9, 12. Saloman: *Diamantkorset* (Zephyrine: fru Wendela Sörensen, som gäst; Thérèse: frkn Karlsöhn; Kurakoff, Wilhelm Stauff, Gigoti: hrr Selligren, Lundmark, Brag; Baduto: hr Vallenius). — 10. Hallström: *Granadas dotter*. — 13. *Konsert*. 1) Bach: Abert: Preludium och fuga med koral; 2) Wennerberg: Stabat mater (solister: fruarne Brag, Jungstedt-Linden, frkn. Hallgren, Frödin, hrr Salom. Smith och en musikälskare).

Vasateatern. Mars 1—5. Offenbach: *En soaré i Kåkrinken*; *Dockféen*. — 6—11, 13—15. Suppé: *Den sköna Galathea* (Galathea: fru Anna Pettersson Norrie, som gäst; Ganymedes: frk. Ekström; Pygmalion, Mydas: hrr Rönblad, Örnberg). — 12. Hervé: *Lilla Helgonet* (fru Anna Pettersson).

Musikal. akademien. Mars 7. *Musikföreningens* 33:e konsert m. bitr. af hofkapellet; 1) Hartmann, J. P. E.: Uvertyr till »Hakon Jarl»; 2) Rubinstein, Ant.: Babels torn, andelig opera i en akt af Jul. Rodenberg (öfversatt af Fr. Årlberg); personerna: Nimrod (hr Smith), Abram (hr Ödmann), uppsyningsmannen (hr Lundqvist); Nimrods följe, Folket, Englaskaran, Afgrundssandar. Dirigent: hr Franz Neruda.

Vetenskapsakademien. Mars 1. 4:e kammarmusiksoaré, af Aulinska kvartetten. 1) Brahms: Stråksextett op. 18 n:o 1, B-dur; 2) Schumann: Pianoquartett op. 47, Ess-dur; 3) Schubert, Fr.: Stråkvintett, op. 163, C-dur. Biträdande: hrr Fr. Neruda, E. Sundqvist, frök. Tora Hwass. — 3. *Konsert* af frökn. Fanny och Frida Olsen, bitr.: frkn. Hwass, Gerta Samuel, hr Fr. Neruda. — 15. *Konsert* af hr Joh. Elmlblad: bitr.: fru Sterky, frök. El. Dorph (ackomp.), hr Em. Sjögren (ackomp.)

Johannis kyrka. Mars 13. *Konsert* för välgör. änd., medverkande fru D. Edling, hrr S. Smith, Lemon, Sjögren, Stålhammar.

Berns' salong. Mars 6. *Benefice-konsert* för dir. Aug. Meissner.

Någon egentlig nyhet har Kgl. Operan under denna månad ej haft att bjuda på, men såsom sådan kan i viss mån betraktas Salomans opera »Diamantkorset», som ej gifvits på flera år och som nu kunnat upptagas med anledning af fru Sörensens gästspel, hvilken i den kvinnliga hufvudrolen eger ett af sina mest utmärkta partier. Vi ha på ett annat ställe i dagens nummer omnämnt hennes förträffliga utförande af Zephyrines rol i denna opera äfvensom dennas förtjenster och kunna nu endast i korthet nämna, att återgifvandet af de öfriga rolerna och operan i sin helhet varit rätt lyckadt. Gigotis viktiga rol uppbars mycket tillfredsställande af herr Brag, som såväl åt de komiska som de mera känsliga partierna gaf en ypperlig tolkning. Herr Vallenius gaf visserligen ej Badutos rol med nog dramatisk kraft, men hans vackra röst gjorde sig väl gällande, om också den vokala framställningen var något för vek. Rolbesättningen för öfrigt var densamma som förut. Genom fru Sterkys återkomst har »Granadas dotter» ånyo kunnat upptagas på repertoaren. Reprisen af »Lohengrin» har skett under samma förhållande, som vid operans återgivande i slutet af förra vårterminen med samma personal som då. Ett par

välgörenhetsföreställningar till förmån för de nödlidande i Norrland ha gifvits å Kgl. Operan, hvarvid sång utförts af fru Sterky och den unga framstående sångerskan Ebeth Brink, elev af fru Wendela Sörensen samt M:me Desirée Artôt, och det roliga sångspelet »Nya garnison» uppförts med herrar Lemon, Gründer, Strömberg och Norrby i hufvudrollerna. Musiken till denna pjäs är, som bekant, af dess öfversättare B. v. Beskow vald bland kända melodier och arrangerad af J. F. Berwald. Ett förnyadt utförande af Wennerbergs Stabat mater genom Filharmoniska sällskapet egde rum vid en konsert å Kgl. Operan, hvars salong var fullsatt af en intresserad publik. I hoflogen märktes konungen, enkehertiginnan af Dalarna samt prinsarne Carl och Eugen med talrik uppvaktning. Solopartierna innehades af samma kvinnliga sångerskor som förut, men i baspartiet hade herr Salomon Smith efterträtt herr Brag. Bariton-solot »Fac me cruce custodiri», som förra gången uteslöts, sjöngs nu af herr Smith, och det i äldre stil hållna intressanta numret fick ett förträffligt utförande af herr Smith, som för öfrigt åt hela baspartiet gaf bättre färg och kraftigare uttryck än företrädaren. Solisternas ensemblenummer gjorde nu också bättre intryck än förut, och särdeles kvartetterna vunno dervid ökad värde.

Vasateatern har fortfarande med framgång uppfört den brillanta pantomimen »Dockféen», (»Die Puppenfee»), som gjort stor lycka i Tyskland och hvars musik är rätt melodios och väl lämpad till stycket. Fru Anna Petersson-Norrie har begynt ett nytt gästspel å denna scen och i synnerhet som »Den sköna Galathea» gjort lycka med sin goda röst och sångkonst.

Musikföreningens konsert hör till säsongens förnämsta musiknöjen. Med förstärkt kör, biträdd af Kgl. hofkapellet och framstående solister samt under herr Nerudas säkra ledning, lyckades sällskapet i hög grad intressera sitt auditorium med utförande af Ant. Rubinsteins svåra tonverk »Babels torn», som tager i anspråk stora krafter och mycket arbete. Af Rubinsteins s. k. andeliga operor är »Der Thurm zu Babel» den äldsta (1872), derpå följde »Das verlorne Paradies» (1876), sex år senare »Sulamith» och förlidet år avslutade han den sista, »Moses». Meningen var att dessa skulle gifvas med scenisk apparat, men detta torde icke ha egt rum eller knappast komma att ske. Detta Rubinsteins stora körverk är onekligen storslaget och skrifvet med en talang i fråga om musikaliskt uttryck och instrumentation, värdig en sådan mästare, emellertid kan ej nekas att det hela verkar något långdraget och rytmiskt enformigt och att mästarskapet i fakturen öfverväger den musikaliska inspirationen. Jemte effektfulla körer finner man dock vackra melodi-

ska saker såsom i Abrams parti, och en utpreglad originalitet framträder särskildt i semiternas och hamiternas orientalistiskt karakteristiska körer. Nimrods parti, det förnämsta af solisternas, utfördes med synnerlig deklamatorisk kraft af herr Salomon Smith, i uppsyningsmannens korta parti och Abrams framträdde herrar Lundqvists och Ödmanns röster med god effekt. Utförandet var i sin helhet förträffligt och detta vann också flerfaldigt erkännande af åhörarna, bland hvilka märktes i k. logen konungen, hertiginnan samt prinsarne Carl och Eugen. Konserten inleddes af en vacker uvertyr af gamle Hartmann. Herr Smith sjöng derefter en aria ur »Elias».

Sist gifna kammarmusiksoaré hade ett intressant program och gafs inför större publik än förut. Brahms första stråksextett, som utgjorde första numret är en särdeles klar och fängslande komposition i alla sina afdelningar. På denna följde Schumanns bekanta sköna pianoquartett opus 47, hvari pianostämman utfördes af fröken Hwass, tekniskt säkert men ej med tillräcklig kraft och färg. Schuberts genialiska stråkvintett i C dur utgjorde slutnumret och gafs med utmärkt ensemble. I konsertens första och sista nummer fick man höra herr Nerudas ypperliga violoncellspel; i sextetten hade vunnits en god hjälp med herr Sundqvists skötande af 2:dra altviolen.

Att vid Johannes Elmlblads konsert i Vetenskapsakademiens hörsal skulle fyllas med folk, det kunde man förutse efter det stora bifall han framkallade med sin utmärkta sång, då han i höstas konserterade här. Det blef då endast en konsert, till missräkning för de många, som då velat höra honom, men dessa passade nu på att taga skadan igen. Herr Elmlblad var emellertid denna gång genom en förkylning mindre väl disponerad, hvilket i synnerhet inverkade på höjdonerna, dock ej i större grad, än att han med sin väldiga och väl behandlade stämma och det uttrycksfulla, dramatiska föredraget äfven nu vann stor framgång, hvilket konstaterades af de lifliga bifallsyttringarne efter hvarje sångnummer. Det rikhaltiga och omvexlande programmet gaf äfven sångaren tillfälle till de vexlande uttryck, hvaraf han är mäktig, vare sig det gäller den dystra framställningen af Schuberts »Doppelgänger», den känsliga af Schumanns »Röda Hanna» och Griegs »Das alte Lied» eller den komiska i Schumanns »Korten ljuga ej» och den engelska sjömansvisan. Af det intressanta programmet, som ej i sin helhet här kan anföras, vilja vi ytterligare påpeka Emil Sjögrens båda förträffliga sånger »Slafvens dröm», ballad, och »Contrabandören», Brahms »Trohet», Jensens ballad »Edvard», Schumanns »Ung Folker» och »Spelmanen» samt Tor Aulins sång med samma titel som den senare.

En kontrast mot herr Elmlads väldiga basstämma var fru Sterkys röst med dess spåda timbre. Fru S. föredrog med vanlig finess och smak sånger af Massenet, Emil Sjögren, Körling och Backer-Gröndahl samt ett extranummer till eget ackompanjemang. Vid konserten utfördes för öfrigt ackompanjemanget mycket förtjenstfullt af herr Emil Sjögren och fröken Dorph. Prins Eugen med uppvaktning bevisade konserten.

August Meissners beneficekonsert fingo vi ej tillfälle att bevista. Den gafs efter ett särdeles gediget program och med biträde af den utmärkta Düringska damkvintetten, som länge låtit höra sig hvarje afton i Berns' salong. Meissners för aftonen nya potpourri »O de qvinnornal» väckte mycken munterhet och rikt bifall.

Från in- och utlandet.

Kgl. operan. Repertoarlistan för närmaste tid upptager »Profeten», »Figaros bröllop», »Svarta dummon», »Jennettes bröllop». Fru Jungstedt-Linden har vunnits för ett kortare gästspel och börjas detta med utförandet af Fredriks rol i »Mignon».

För operans framtid har, glädjande nog, ljusare utsigter öppnat sig. Det nya operalånet har nyligen blifvit beviljadt, hvarigenom man kan anse operans ekonomiska ställning betryggad. Schismen mellan operapersonalen synes äfven i sammanhang dermed bilagd, i det operans artister och körpersonal i en skrivelse till operans t. f. chef anmält, att för så vidt den förbindelse, som de den 24 augusti sistlidet är afgifvit, skulle kunna anses stå i samband med eller utgöra ett väsentligt hinder för de föreslagna åtgärderna till ordnandet af Kgl. Operans ekonomi, de, i händelse operainstitutionens existens och operaverksamhetens upprätthållande under byggnadsåren derigenom kan betryggas, förklarar denna sin förbindelse upphäfd.

En tredje välgörenhetsföreställning anordnad af grefvinnan Amanda Taube, f. Nerman torde snart komma att ega rum till förmån för Kgl. Operans kör- och ballettstaters nödhjelpskassor. Programmet är ännu endast så till vida bestämdt, att slutnumret kommer att utgöras af »Nya garnisonen».

Fröken Sigrid Brander, den unga sångerskan, som med framgång sjungit här å konserter, särskildt å en Filharmoniska sällskapets, kommer att den 28 mars å Hôtel Continental gifva en soaré, dervid hon biträdes af herrar Johannes Elmlad, Franz Neruda m. fl.

Johannes Elmlad kommer att den 5 april gifva en andra och sista konsert härstädes under sin nu varande vistelse i hemlandet. Herr E. är nu stadd på en konserttur i landsorten, då från den 20 till 24 d:s konserter

gifvas i Enköping, Upsala, Örebro, Arboga och Nyköping. Efter helgdagarna fortsättes turnén till Gefle m. fl. städer och kommer troligen också att utsträckas till Norge. Vid turnén medverka fru Sterky (i Upsala och Gefle), fröken Sigrid Brander och herr Emil Sjögren.

Matinén till förmån för de lyttas och vanföras arbetsskola, Mariabebådelsedag i Musikaliska akademien, kommer att gifvas med värdefullt biträde af fru Dina Edling, fröknarne P. Frödin, E. Holmstrand, El. Dorph, herrar Ödmann, Lundqvist, Rundberg, John Jacobsson, samt en större kör af Par Bricole-sångare under direktör Erik Åkerbergs anförande.

Konserter förestå af fröknar Hulda och Marianne Wäsström den 28 mars kl. 1/2 8 e. m. i Vetenskapsakademiens hörsal, af fröken Ellen Ericsson den 23 d:s i samma lokal och af Allmänna sångföreningen den 2 april kl. 1/2 8 e. m. å Sveateatern.

Moritz Rosenthal, den nye pianotitanen, som i tekniskt hänseende anses öfverglänsa alla vår tids pianovirtuoser, ämnar gifva konsert härstädes den 29 mars.

Musikalisk pristäflan. Till den af Sällskapet för svenska kvartettsångens befrämjande under förlidet å anordnade pristäflan hade inlemnats 27 sångkvartetter, af hvilka sällskapets styrelse, på förslag af prisnämnden, i dessa dagar tillerkänt andra priset sångcykeln »Från skogar och dalar», komponerad af A. M. Myrberg. Kompositionen kommer att tryckas i nästa häfte, som kostnadsfritt utdelas till sällskapets ledamöter.

August Meissner, den förtjenstfulle kapellmästaren i Berns' konsertsalong, fylde den 6 mars 60 år, och blef med anledning deraf varm hyllad vid sin beneficekonsert samma dag.

Herr Salomon Smith gjorde nyligen ett kort besök i Berlin, der han den 20 februari biträdde vid Ceciliaföreningens konsert i Singakademie, hvarvid han sjöng en ballad, »Bergmanden», af Sjögren, fyra sånger af Alexis Holländer samt solopartierna i Sindings »Til Molde» och Griegs »Olaf Trygvason». Herr Smith har äfven vid denna konsert, der anspråken äro höga, rönt ampla loford af publik och kritik. Så t. ex. heter det i Berliner Fremdenblatt: Såsom en konstnär af första rang framstod herr Salomon Smith, en här hittills obekant barytonist. Stämman har fulla två oktaver i omfång samt klingar mjuk och fyllig. I sin uppfattning ådagalägger sångaren en framstående musikalisk natur och varm innerlighet.

»**Nya sångsällskapet**», som vid dess hittills gifna konserter tillvunnit sig rättvist erkännande såväl af publiken

som kritiken, förbereder till slutet af mars månad åter en konsert under direktör E. Åkerbergs ledning. — Vid denna konsert lär komma att, bland annat, utföras Lindblads »Om vinterkväll», »Zigeunerliden» af Brahms och å capella körer af Widor.

Fröken Sigrid Wolf har mottagit anbud från komitén för den musikaliska afdelningen vid Chicagoutställningen att uppträda som solist vid de stora konserter som skola hållas i slutet af juli.

Göteborg. Mascagnis »Cavalleria rusticana» har under denna månads första hälft gått 11 gånger öfver scenen och sedan nedlagts. Konserter hafva gifvits af herr Reisenauer den 3 och 17 samt af sångerskan Emina Wahlström med biträde af violinisten Carl Bredberg. Å denna konsert utfördes bl. a. romans för violin och en sång »Min älskade, en dag har gått», båda komponerade af herr Gösta Geijer, som för närvarande vistas härstädes, och hvilka mottogos med bifall samt blefvo väl bedömda.

Sundsvall. Härvarande Musiksällskap gaf den 18 februari en konsert vid hvilken Gades »Elverskud» utfördes, dessutom gäfvo en basaria ur »Elias» och manskvartetter hvarjemte fröken Mary Olson utförde polonaise af Liszt. Musiksällskapet, som från 70 medlemmar sammansmält till 40, har under de två sista åren bl. a. utfört Lindblads »Drömmarne», delar af Rossinis »Wilhelm Tell», Gounods »Faust», Berlioz' »Faust», Marchettis »Ave Maria», Griegs »Foran Sydens kloster»; Södermans damkörer, Josephsons »Islossnigen», Heises »Hakes lifvård» m. m.

Obs. I följd af bristande utrymme måste musiknotiserna från de nordiska grannländerna sparas till nästa nummer.

Paris. Wagners »Valkyrian» instuderas för närvarande vid Stora operan här och fru Cosima Wagner väntas hit när operan blir färdig att upptöas.

Theodor Wachtel, den gamle berömda tenoren som nu är bosatt i Berlin, fylde den 10 mars 70 år och firades då med talrika besök af enskilda gratulanter och deputationer, med kransar, blommor, telegrammer etc. Två dagar förut gaf han på Krolls teater en konsert, den första han lär ha gifvit, hvarvid man erfor att han märkvärdigt väl konserverat sin röst och ännu ledigt beherskar sitt röstorgan.

Till våra prenumeranter.

Genom ett missöde med porträttet har tidningen denna gång blifvit fördröjd, hvilket torde benäget ursäktas. — Musikbilagan kommer, till följd af de många helgdagarna, att ut-sändas först med 15-de-aprilnumret.

Red.

C. H. Billbergs Pianofabrik

(utställningslokal: Ferd. Lundqvists hus, Östra Hamng. 42, Göteborg)

rekommenderar sina mångfaldigt in- och utrikes, senast vid Industriutställningen i Göteborg 1891 med Silfvermedalj, prisbelönta

Resonator-Pianinos & Flyglar

med egna förbättringar.

Intyg:

Då å härvarande Industriutställning i sommar C. H. Billbergs Pianofabriks instrumenter tilldrogo sig min särskilda uppmärksamhet genom sin nya konstruktion, har jag tagit samman i närmare betraktande till såväl inre som yttre samt profspelat dem, och är det mig ett sant nöje att kunna meddela, att desammas byggnad är i minsta detalj af utmärktaste beskaffenhet, och vill jag bland annat påpeka den sinnrika anordningen af stämstocken (*dess bakåt- och för stämningens underlättande ninoagrafferna*, som lemna säkraste del af framtidens öppnande å de bredning; den stora, fylliga, sång-på resonatorn; touchen och repeman kan önska sig: — med ett ning af dessa nya anordningar de kunna fullkomligt täfla med de bästa utländska fabrikat. Göteborg den 1 september 1891.

Robertine Bersén-Scheel,

f. d. Elev af Kongliga Musikkonservatorierna i Stockholm och Leipzig samt af Benjamin Godard i Paris & Frans Liszt.

Jag har tagit kännedom om C. H. Billbergs Pianofabriks nya pianinommodell och funnit dem *utmärkta*. Arbetet är i alla afseenden gediget, och de sinnrikaste anordningar vidtagna för att åstadkomma en *ovanligt stor och vacker ton*, liknande en flygels. Touchen är ytterst angenäm och behaglig och repetitionen den bästa. Göteborg den 26 Sept. 1891.

Elfrida André,

Domkyrkoorganist och ledamot Kongl. Musikaliska Akademien.

Geehrter Herr!

Gothenburg 2 März 1892.

Da ich höre, dass Sie meine Meinung über Ihre Claviere kennen möchten — so erlaube ich mir Ihnen diese Zeilen zu schreiben, um Ihnen zu sagen, dass ich das Piano von Ihnen, welches ich jetzt Gelegenheit zu spielen hatte — für *ganz ausgezeichnet* halte. Es ist weich und zugleich kräftig im Ton und angenehm in der Spielart. Bedauere, dass es mir wegen Mangel an Zeit nicht möglich war zu Ihnen zu kommen und mehrere Claviere von Ihnen kennen zu lernen.

Hochachtungsvoll

A. Essipoff-Leschetizsky,

Kaiserliche Österreichische Hofpianist.

Respektabla ombud antagas.

Svensk Musiktidning.

Nordiskt Musikblad, 13 årg. 1893, utgifves efter samma plan som förut, med populärt, omvexlande innehåll, försedd med **porträtter** och **musikbilagor** (omkring 14 sidor, god och lätt utförbar piano- och sångmusik). Tidningen utkommer 2 gånger i månaden omkring den 1:sta och 15:de (utom juli—augusti). Pris 5 kronor pr år. Musikbilagan endast för helårsprenumeranter. Lösnummer 25 öre.

J. LUDV. OHLSON

STOCKHOLM

16 Regeringsgatan 16

Flyglar, Pianinos och Orgelharmnier af de bästa svenska och utländska fabriker i största lager till billigaste priser under fullkomligt ansvar för Instrumentens bestånd.

Obs! Hufvuddepot för Blüthners världsberömda Flyglar, samt Rönischs & Steinweg Nachfolgers utmärkta Pianinos.

Eleganta Permar

till Svensk Musiktidning finnas till salu å **2 kronor** hos P. Herzog, Malm-skilnadsgatan 54.

Teater- och musikvänner!

Nästän i hvarstenda nr har veckotidningen **Hvad nytt från Stockholm?** något pikant meddelande om teater och musik — biografier, karakteristiker, notiser eller anekdoter. De begge uppseendeväckande artiklarne om Olle och Lasse Westerdahl t. ex., hvilka i föl reproducerades i Musiktidningen, voro hemtade ur **Hvad nytt från Stockholm?** Nu sednast har der meddelats en fortlöpande serie af praktfulla anekdoter om den originele gamle kontrabasisten Schuster, som nyligen för alltid nedlagt sin stråke.

Teater- och musikvänner! Försummen därför icke att skaffa er **Hvad nytt från Stockholm?** Den finnes öfverallt i hufvudstaden, i tidningskontor och hos kolportörer. Lösnummer 10 öre.

Skandinaviska Orgelfabrikens Kammarorglar,

hvarå de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förnämsta orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten *enhälligt* vittordade för att vara de **bästa** i Norden tillverkade. Prisbelönta i Köpenhamn 1888 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.
Kontor och utställning i Stockholm:
Mästersamuelsgatan 24.

Sällskapet för Svenska kvartett-sångens befrämjande.

Deltagarna i den af Sällskapet år 1892 anordnade pristäflan underrättas härigenom att Styrelsen, på förslag af prisnämnden, tilldelat andra priset åt Herr Fil. Doktor A. M. Myrberg för sångcykeln »Från Skogar och Dalar». Öfriga täflande torde låta afhämta de ingifna kompositionerna hos Sällskapets sekreterare, Kamrer John May, Malmstorgsgatan 6.

Stockholm i Mars 1892.

Styrelsen.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen.

Olofsgatan 1 (Hötorget 6), 1 tr.
upp öfver gården. Mottagning kl.
1/29—1/210 f. m. och 12—1 e. m.

Frans J. Huss.

OBS! God och billig musik!

Svensk Musiktidnings Musik-Album

VI—1892,

Pris 1 krona.

Innehåll för piano: *Dahl, Adr.: Valse noble; Enderberg, Aug.: Improvisation; Myrberg, A. M.: På skridskobanan; Sjögren, Emil: Preludium; Wejdling, Henning R.: Klara Menuett; Åkerberg, Erik: Saknad; för sång: Norman, Ludv.: Ånger, en liten visa.*

Innehåll: Wendela Sörensen (med porträtt). — Från Niels W. Gades barndoms- och ungdomsår (forts. o. slut). — Wagner och Rossini. — Musikpressen. — Från scenen och konsertsalen. — Från in- och utlandet. — Annonser.